

9'25

9'5

Problema 1. Demostreu utilitzant camps de Jacobi que la curvatura seccional del pla hiperbòlic $\mathbb{H}^2 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : y > 0\}$, amb la mètrica $ds^2 = dx^2 + dy^2$, és constant igual a -1 .

Demostració. Considerem la variació de geodèsiques $f(t, s) := (x + s, e^t)$. Considerem el camp de Jacobi $J(t) := df(\partial_s)|_{(t,0)}(t) = (1, 0)$ (que escrit en una referència ortonormal és $J(t) = e^{-t}(e^t, 0)$) ortogonal a $\gamma(t) := f(t, 0)$. Fixem-nos que $(e^t, 0)$ és paral·lel al llarg de γ . També, fixem-nos que $\langle J(t), \dot{\gamma}(t) \rangle = 0$. Per tant, és suficient veure que $J'' - J = 0$ per a comprovar que \mathbb{H}^2 té curvatura constant -1 . Tenim

$$\begin{aligned}\nabla_{\gamma'} \nabla_{\gamma'} J(t) &= \nabla_{\gamma'} \nabla_{\gamma'} e^{-t}(e^t, 0) \\ &= \nabla_{\gamma'} (-e^{-t}(e^t, 0) + e^{-t} \nabla_{\gamma'}(e^t, 0)) \\ &= \nabla_{\gamma'} (-e^{-t}(e^t, 0)) \\ &= e^{-t}(e^t, 0) - e^{-t} \nabla_{\gamma'}(e^t, 0) \\ &= e^{-t}(e^t, 0) \\ &= J(t)\end{aligned}$$

et falta dir que tenim $T_p \mathbb{H}^2$ per tot $p \in \mathbb{H}^2$

d'on deduïm que $J'' - J = 0$, com volíem veure. \square

9

Problema 2. Donats dos camps de Jacobi $J_1(t), J_2(t)$ definits al llarg d'una geodèsica $\gamma(t)$ i tals que $J_1(0) = J_2(0) = 0$ demostreu

$$g(J_1(t), J_2(t)) = g(J_1(t), J_2'(t))t^2 - \frac{1}{3}(\gamma'(0), J_1'(0), J_2'(0), \gamma'(0))t^4 + O(t^5)$$

Demostració. Escrivim $\nabla_{\gamma'}^{(k)} := \nabla_{\gamma'} \cdots \nabla_{\gamma'}^{(k)}$. Com $J_i(t)$ de Jacobi i $J_i(0) = 0$, $\nabla_{\gamma'}^{(2)} J_i(0) = R(\gamma'(0), J_i(0))\gamma'(0) = 0$ i $\nabla_{\gamma'}^{(3)} J_i(0) = R(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_i(0))\gamma'(0)$. Per inducció, trobem que

$$\nabla_{\gamma'}^{(k)} g(J_1(t), J_2(t)) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} g(\nabla_{\gamma'}^{(k-j)} J_1(t), \nabla_{\gamma'}^{(j)} J_2(t))$$

D'aquestes observacions i que $J_i(0) = 0$, deduïm que

$$\begin{aligned}g(J_1(0), J_2(0)) &= 0 \\ \nabla_{\gamma'} g(J_1(0), J_2(0)) &= 0 \\ \nabla_{\gamma'}^{(2)} g(J_1(0), J_2(0)) &= 2g(\nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0)) \\ \nabla_{\gamma'}^{(3)} g(J_1(0), J_2(0)) &= \sum_{j \in \{0,3\}} g(\nabla_{\gamma'}^{(3-j)} J_1(0), \nabla_{\gamma'}^{(j)} J_2(0)) + \sum_{j \in \{1,2\}} g(\nabla_{\gamma'}^{(k-j)} J_1(0), \nabla_{\gamma'}^{(j)} J_2(0)) \\ &= \sum_{\sigma \in S_2} g(R(\gamma'(0), J_{\sigma(1)}(0))\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_{\sigma(2)}(0)) \\ &= 0 \\ \nabla_{\gamma'}^{(4)} g(J_1(0), J_2(0)) &= 4g(\nabla_{\gamma'}^{(3)} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0)) + 4g(\nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'}^{(3)} J_2(0)) \\ &= 4\{g(R(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_1(0))\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0)) + g(\nabla_{\gamma'} J_1(0), R(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0))\gamma'(0))\} \\ &= 4\{(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_1(0), \gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0)) + (\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0), \gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_1(0))\} \\ &= -8(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0), \gamma'(0))\end{aligned}$$

Aleshores,

$$\begin{aligned}g(J_1(t), J_2(t)) &= \sum_{k=0}^4 \frac{g(J_1(0), J_2(0))t^k}{k!} + O(t^5) \\ &= \frac{2}{2!}g(\nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0))t^2 - \frac{8}{4!}(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0), \gamma'(0)) + O(t^5) \\ &= g(\nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0))t^2 - \frac{1}{3}(\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_1(0), \nabla_{\gamma'} J_2(0), \gamma'(0)) + O(t^5)\end{aligned}$$

14 com volíem. □

15 Deduïu que respecte un sistema de coordenades geodèsiques (x_1, \dots, x_n) al voltant d'un punt tenim

$$g_{ij}(x) = \delta_{ij} - \frac{1}{3} \sum_{r,s} R_{irsj}(0) x_r x_s + O(\|x\|^3)$$

16 on $R_{irsj} = g(R(\frac{\partial}{\partial x_i}, \frac{\partial}{\partial x_r}) \frac{\partial}{\partial x_s}, \frac{\partial}{\partial x_j})$.

17 *Demostració.* Sigui $(U, (x_1, \dots, x_n))$ carta amb coordenades geodèsiques d'una varietat riemanniana (M, g)
 18 i $p \in U$. Suposem el sistema de coordenades centrat en p . Aleshores, $g_{ij}(0) = \delta_{ij}$ i la parametrització en
 19 coordenades de les geodèsiques que passen per p són de la forma $t \mapsto at$, on $a \in \mathbb{R}^{\dim M}$. Sigui $\gamma(t) =$
 20 $(x_1 t, \dots, x_n t)$ i les variacions en geodèsiques $\gamma_i(t, s) := (tx_1, \dots, t(x_i + s), \dots, tx_n)$. Aleshores, $J_i(t) :=$
 21 $d\gamma_i(\partial_s)|_{(t,0)}(t)$ és un camp de Jacobi i $J_i(t) = t\partial_{x_i}$ (per com hem definit γ_i), d'on deduïm que tal que $J_i(0) =$
 22 0 i $\nabla_{\gamma'} J_i(t) = \partial_{x_i}$. Com $g(V_i(t), V_j(t)) = g(t\partial_{x_i}, t\partial_{x_j}) = t^2 g(\gamma(t))$,

$$\begin{aligned} g(\gamma(t)) &= g(x_1 t, \dots, x_n t) \\ &= \frac{1}{t^2} g(J_i(t), J_j(t)) \\ &= \frac{1}{t^2} \left(g(\nabla_{\gamma'} J_i(0), \nabla_{\gamma'} J_j(0)) t^2 - \frac{1}{3} (\gamma'(0), \nabla_{\gamma'} J_i(0), \nabla_{\gamma'} J_j(0), \gamma'(0)) t^4 + O(t^5) \right) \\ &= \frac{1}{t^2} \left(g(\partial_{x_i}(0), \partial_{x_j}(0)) t^2 - \frac{1}{3} \left(\sum_r x_r \partial_{x_r}(0), \partial_{x_i}(0), \partial_{x_j}(0), \sum_s x_s \partial_{x_s}(0) \right) t^4 + O(t^5) \right) \\ &= g(\partial_{x_i}(0), \partial_{x_j}(0)) - \frac{1}{3} \sum_{r,s} (\partial_{x_r}(0), \partial_{x_i}(0), \partial_{x_j}(0), \partial_{x_s}(0)) (x_r t)(x_s t) + O(t^3) \\ &= g_{ij}(0) - \frac{1}{3} \sum_{r,s} R_{rijs}(0) (x_r t)(x_s t) + O(t^3) \\ &= \delta_{ij} - \frac{1}{3} \sum_{r,s} R_{irsj}(0) (x_r t)(x_s t) + O(t^3) \end{aligned}$$

23 d'on resulta → has de dir que a partés $y=x^t$

$$g_{ij}(x) = \delta_{ij} - \frac{1}{3} \sum_{r,s} R_{irsj}(0) x_r x_s + O(\|x\|^3)$$

24 que és el que volíem veure. □